

De Balansbal

Dit is gewoon een hele simpele oplossing

De beste ideeën zijn vaak kinderlijk eenvoudig. Het wiel, de paperclip. Een simpele vinding waar we allemaal dagelijks plezier van hebben. Zo is het ook met de Balansbal.

De Balansbal is een eenvoudige en zeer doeltreffende manier om de ammoniakemissie in een varkensstal flink te verminderen. En, niet onbelangrijk, de Balansbal vraagt nauwelijks onderhoud en is volledig recyclebaar.

De gepatenteerde Balansballen, met een doorsnee van 22,5 centimeter en een gewicht van drie kilo, zijn gevuld met water en lucht. Ze worden als een deken onder het rooster over de mestkelder gelegd. 18-19 ballen per vierkante meter. Ze drijven met het zwaarste punt naar beneden in de mest en kantelen automatisch door het gewicht van de mest, die er op valt. De mest glijdt langs de bal af en verdwijnt vervolgens in de mestkelder. De draaiende bal wast zichzelf in de vloeibare laag weer schoon. Zo wordt 85 % afgedicht, waardoor er 29 % minder ammoniakemissie plaatsvindt. Als de varkenshouder de ballen gebruikt in combinatie met het voeradditief Vevovital, is het reductiepercentage zelfs 42 %.

HET IDEE

Het was Hendrik van Dijk, grondlegger van Unidek, die met zijn 'ideeënfabriek' altijd bereid was om geld en tijd in goede vindingen te stoppen. De Deurnese boer Arie van Hoof (net als de familie van Dijk en hun bedrijven al jaren klant van Rabobank Peel Noord) kwam in 2005 met hem in contact nadat hij al

wekenlang een bal in zijn sloot zag drijven. Hij bleef er naar kijken en zag er een oplossing in, maar wist niet precies wat. Het idee liet hem niet los. Samen met Van Dijk is de Balansbal verder ontwikkeld. Het werd een jarenlange gang, van tempexbollen, via rubberen basketballen die veel te stroef bleken, tot de huidige bal van het duurzame high density polyethyleen, een zeer gladde kunststof. "Het probleem waar boeren tegenaan lopen is vooral een financieel probleem," legt Erik Franc, verkoop en marketingmanager bij Balansbal.nl uit. "De overheid verlangt van varkenshouders dat ze steeds meer actie ondernemen om de ammoniakuitstoot te verminderen. Echter, ze maken weinig tot geen winst en hebben geen geld. Die investeringen leveren hen ook geen geld op. Ze staan veelal voor de keus: investeren of stoppen. Vooral voor varkenshouders, die uiterlijk in 2020 stoppen, en daarmee niet aan de aller-strengste voorwaarden hoeven voldoen, is de Balansbal een uitstekende oplossing," aldus Erik Franc. Volgens hem zijn er dat zeker enkele duizenden. Op 1 januari 2013 gaan de nieuwe regels, die diverse jaren geleden al zijn aangekondigd, in werking. Dan moeten stallen aan nieuwe regelgeving voldoen. "En geloof maar dat de gemeentelijke overheid streng zal controleren en flinke sancties zal opleggen."

UITVOERIG GETEST

Het systeem is zeer uitgebreid getest. Op 4 locaties werd de ammoniakemissie gemeten in een stal zónder Balansballen en zónder voeradditief, in een stal mét Balansballen en zónder voeradditief en tenslotte in een stal mét Balansballen en met voeradditief genaamd Vevovital. De metingen werden uitgevoerd door ASG (Animal Sciences Group). Na het onderzoek werd de Balansbal officieel erkend voor de reductie van ammoniak in de varkenshouderij. Het systeem werd in 2009 positief beoordeeld door de commissie Tac-Ray (Technische Adviescommissie voor de Regeling Ammoniak Veehouderij). Bij de deelnemers aan de testen leverde het leuke quotes op, zoals: ‘wat moet hier nou nog aan kapot?’, ‘Hadden ze dit niet eerder kunnen bedenken?’ en ‘Zo’n bal betaalt zichzelf terug via stook- en stroomkosten.’

Door de aangescherpte regelgeving van 2013 verwacht Havadi, het bedrijf van Van Dijk, dat de balansbal in productie nam, de komende maanden een enorme toeloop op de balansballen. “Er zijn al veel varkenshouders die werken met de Balansballen, en ze

zijn allemaal tevreden,” vertelt Erik Franc. Directeur Erik van Dijk, zoon van Hendrik en directeur van de Van Dijk Groep, vult hem aan: “Wij werken al jarenlang intensief samen met de Rabobank. Tenslotte had mijn vader, die in juli 2011 op 66 jarige leeftijd overleed, al veel affiniteit met boeren. Omdat veel bedrijven uit de doelgroep van Balansbal natuurlijk bij de Rabobank bankieren hebben we met de bank afgesproken dat wij ons samen maximaal inspinnen om de investering mogelijk te maken.”

Daarmee komt een aantrekkelijke oplossing in zicht voor de reductie van de ammoniakemissie. “Het is het enige systeem dat het klimaat in de stal verbetert en daarmee voor zowel de boeren als voor de dieren een veel gezonder leefklimaat betekent. Ten opzichte van de bestaande systemen is de Balansbal een investering met lage exploitatiekosten. Het is onderhoudsarm en de boer heeft geen problemen meer met overheidscontroles.”

Op www.balansbal.nl is veel gedetailleerde informatie over de Balansbal te vinden.